

گزارش میز گرد «تهدید نرم»

خبرگزاری فارس: امروز آگاهان سیاسی و امنیتی بر این باورند که تهدیدات نرم بعنوان راهکار اصلی استکبار جهانی برای مقابله با نظام جمهوری اسلامی ایران مد نظر قرار گرفته است. از دید استکبار سه روش برای براندازی نرم شامل اعتراض، اغوای نرم، عدم همکاری و مداخله مسالمت آمیز وجود دارد.

مقدمه:

پیروزی انقلاب اسلامی در منطقه حساس و استراتژیک ایران، علاوه بر آن که رژیم وابسته و زاندارم آمریکا و استکبار غرب را در ایران شکست و آن را برچید، دست پشتیبانان او را از ثروتهای مادی و انسانی این کشور کوتاه کرد. موج بیداری که در دنیای اسلام ایجاد شد، الگویی فراروی مسلمانان و مستضعفان عالم به وجود آورد و منافع نامشروع جهانخواران را در دنیا به خطر انداخت؛ یافته ها و تئوریهای آنان را به چالش بزرگ کشاند و چهره واقعی غرب و شرق را نمایان ساخت و سرمایه گذاران کلان و طولانی آنان را برای نابودی ایدئولوژی دینی، ایتر نمود.

طبیعی بود که استکبار جهانی بویژه آمریکا و صهیونیسم آرام نشینند و تمامی امکانات و قدرت خود را برای نابودی یا استحاله این نظام به کار گیرند. فهرست کوتاهی از توطئه ها و مشکلاتی که در این مدت برای این نظام اسلامی ایجاد کرده اند همچون محاصره اقتصادی، ایجاد تفرقه، ترویج فساد، القای شبهات، اختلاف افکنی بین قومیتها که در اغلب این توطئه ها ناکام مانده اند، از کینه و عناد و شتاب آنان برای خاموش کردن این چراغ درخشان حکایت می کند.

از جمله توطئه های سخت و سنگین که می توانست برای هر رژیمی شکننده و نابود کننده باشد تحمیل جنگ طولانی در سراسر مرزهای غربی کشور و در منطقه حساس و نفت خیز خوزستان بود.

امروز آگاهان سیاسی و امنیتی بر این باورند که تهدیدات نرم به عنوان راهکار اصلی استکبار جهانی برای مقابله با نظام ج.ا.ا. مد نظر قرار گرفته است. از دید استکبار سه روش برای براندازی نرم شامل اعتراض، اغوای نرم، عدم همکاری و مداخله مسالمت آمیز وجود دارد. تحلیلگران آمریکایی شیوه های متعددی برای اعتراض و اغوای غیرخشونت آمیز ارائه داده اند که شامل انتشار بیانیه های رسمی، ارتباطات گسترده تر با مخاطبین، اقدام های عمومی نمادین، وارد آوردن فشار بر افراد، برگزاری برنامه های نمایشی و موسیقی دسته جمعی، بزرگداشت اموات، عدم همکاری در رویدادهای اجتماعی، رخدادهای، سنن و عرف ها، کناره گیری از تشکیلات اجتماعی، طراحی اقداماتی توسط مدیران و متصدیان منابع مالی، عدم همکاری اقتصادی، عدم همکاری شهروندان با دولت و بالاخره مداخله سیاسی می شود. قدرت نرم از طریق سیاست نرم و تاثیرگذاری غیرمستقیم حاصل می شود و به نوعی مبتنی بر دستیابی به قدرت از طریق فضا سازی و کنترل ذهنیت و اراده جامعه است. از خصوصیات جنگ نرم آن است که چون غفلت از اجرای توطئه در ذهنیت اجتماعی و امنیت حاکم می شود سطح تاثیرگذاری تشدید شده و موثرترین الگوی رفتاری تهدید امنیتی با مطلوبیت نهائی برای دشمن شکل می گیرد.

خبرگزاری فارس با برگزاری نشست با حضور صاحب نظران کشور مباحثی همچون تهدیدات نرم و شیوه های بکارگیری قدرت نرم از دیدگاه طراحان استکبار جهانی به همراه مصادیق آن و در مهمترین قسمت بررسی طرفیت ها و توانمندی های نظام مقدس جمهوری اسلامی در مقابله با تهدید نرم را به همراه راهکارهای مناسب به نقد و بررسی گذاشته که مشروح گفتگوها در ادامه آمده است.

شرکت کنندگان: آقایان حجت الاسلام دعاگو، دکتر جمالی، دکتر متفکر، شیر محمدی و صالحی مرام

برای شروع بحث می پردازیم به تعاریف قدرت نرم

متفکر: برای اولین بار " جوزف نای " وابسته به حزب دموکرات آمریکا واژه قدرت یا استراتژی نرم را مطرح نمود. وی معتقد بود: از این پس آمریکا باید جهان را با قدرت نرم خود یعنی استفاده از جذابیت های سیاسی، ارزشهای آمریکایی و واژه هایی نظیر دموکراسی، حقوق بشر و انقلابهای سبز رهبری کند. وی ضمن انتقاد به سیاست نو محافظه کاران آمریکا به دلیل حمله به افغانستان و عراق، این رویکرد را بر اساس بهره گیری از قدرت سخت مورد ارزیابی قرار داد و این اقدام را سبب افول قدرت نرم آمریکا در جهان دانست. از دیدگاه وی مبارزه با تروریسم با قدرت سخت امکان پذیر نبوده و باید با قدرت نرم با آن مبارزه نمود. این رویکرد موجب تغییر استراتژی آمریکا در برخورد با مسائل جهان و بالطبع ایران اسلامی گردید.

دعاگو: انقلاب اسلامی ایران پس از پیروزی همواره با تهدیدات سخت، نیمه سخت و نرم مواجه بوده است، امروزه دشمن در تلاش است با استفاده از تهدیدات نرم، مردم و انقلاب اسلامی را از پای در آورد. تهدید نرم به تحولاتی که موجب ایجاد دگرگونی در هویت فرهنگی و الگوهای رفتاری مورد قبول یک نظام سیاسی یا مردم یک جامعه می شود گفته شده که نوعی سلطه کامل در ابعاد سه گانه حکومت، اقتصاد و فرهنگ است. تهدید نرم از طریق استحاله الگوهای رفتاری ملی در این حوزه ها و جایگزینی الگوهای نظام سلطه محقق می شود. با این نگرش، تمامی اقداماتی که موجب شود تا اهداف و ارزش های حیاتی یک نظام سیاسی اعم از زیرساخت های فکری، باورها و الگوهای رفتاری در حوزه اقتصاد، فرهنگ و سیاست به خطر افتد، یا موجب تغییر و دگرگونی اساسی در عوامل تعیین کننده هویت ملی یک کشور شود، تهدید نرم به شمار می آید.

در خصوص تهدید نرم نگرش های متفاوتی وجود دارد، برخی کشورها از تهدید نرم به عنوان یک ابزار استفاده می کنند و برخی با تهدید نرم مورد تهاجم قرار می گیرند. بدیهی است نگاه این دو کشور و به طبع آن محققان و پژوهشگران در این خصوص متفاوت است.

دکتر جمالی: تهدید نرم و متعاقب آن جنگ نرم، امروزه به عنوان یک واقعیت در دنیای کنونی تلقی می گردد و اندیشمندان و محققان تاریخچه های متعدد و متفاوتی برای آن قائل هستند. اصطلاح تهدید نرم یا جنگ نرم بیشتر در ایران و یا کشورهای موسوم به جهان سوم یا کشورهای جنوب مطرح و مورد توجه قرار گرفته و کشورهای غنی اعتقادی به جنگ نرم نداشته و نوعاً مدعی اند فعالیت هایی که در کشورهای جنوب به جنگ نرم معروف شده یک نوع تبادل فرهنگی است. آنان اینگونه فعالیت ها را به جویباری تشبیه می کنند که مسیر خود را می یابد و اگر در جایی ما موفق به حضور شده ایم به دلیل نیازی بوده که در آن کشورها وجود داشته است.

دریک نگاه کلی می توانیم بگویم از زمانی که فرهنگ یک کشوری تحت سلطه فرهنگ غالب قرار می گیرد، در آن کشور جنگ نرم اتفاق افتاده و مغلوب جنگ نرم شده

است .

بارزترین نمونه های عینی تحقق جنگ نرم

جمالی : در بررسی جنگ نرم در دنیا عموماً کشورهای نظیر شیلی ، نیکاراگوئه و انقلاب های مخملي در کشورهای بازمونده از شوروي سابق را به عنوان نمونه های عینی مطرح و مورد بررسی قرار مي دهند .

در فروپاشی شوروي این نکته بیشترروشن مي شود که رویکرد غرب در مبحث تهدید نرم وبه طبع آن جنگ نرم از زاویه دید و نگرش فلسفي بوده وتوجه آنان به بهره گیری از ابزار دمکراسي خواهي است . آنان در روند تحقق تهدید نرم درشوروي به این باور رسیدندکه مي توان جهان رابا طرح بحث دموکراسي خواهي تحت سیطره خود قرار داد.

در روند تحقق تهدید نرم ، دشمن از طریق ایجاد بی ثباتي و بحران سازي در داخل کشور هدف و دامن زدن به گسست های قومي و مذهبي به اهداف خود جامعه عمل مي پوشاند و بدون منازعه و لشکرکشی فیزیکی، اراده خود را بر يك ملت تحمیل و آن را در ابعاد گوناگون با روش های نرمافزارانه اشغال مي کند. کشورهایی که از آنان نام

برده شد مصداق عینی اجرائی این سناریو هستند.

بین عملیات رواني ، تهدید نرم وجنگ نرم نوعي پیوستگی وجود دارد؟

شیرمحمدی : هرگاه يك سازمان سیاسي یا کشوري سعی کرد با سیطره فرهنگی منازعه را به سود خودش تمام کند ، آنجا بحث تهدید وجنگ نرم متجلی است.

درمورد تاریخچه تهدید نرم باید اذعان داشت که این موضوع درگذشته دور هم مرسوم و مورد توجه بوده است. کوبیدن طبل درجنگ های قدیم امری مسلم است که تائیرآن درتضعیف روحیه دشمن انکارناپذیراست. درآثار "سن تز" به این موضوع اشاره شده است.

در نبردهای صدر اسلام هم به کارگیری تهدید نرم به چشم مي خورد. بعد از جنگ احد زمانی که مشرکین برای قلع و قمع کردن کامل سپاه اسلام تصمیم به ادامه جنگ گرفتند و به سمت مدینه حرکت کردند ، رسول خدا دستور داد سپاهیان اسلام آتش های متعددی را بیش از عرف معمول روشن کردند که این امر خوف در دل مشرکان ایجاد نمود واز جنگ منصرف شدند. این حرکت خود نوعي عملیات نرم محسوب مي شود. در جنگ صفین هم عمر و عاص با فضا سازی و کوبیدن بر طبل باور غلط شکستن رودخانه و سرازیر شدن سیل به سوي لشکر حضرت علي(ع) را در ذهن یاران آن حضرت ایجاد نمود که فرار سپاهیان حضرت را به دنبال داشت.

با توجه به شواهد تاریخی بسیار باید اذعان کرد که پدیده تهدید وجنگ نرم ریشه های تاریخ دارد .در جنگ جهانی دوم آمریکا تصمیم گرفت کمیته ای برای این موضوع تعیین کند. در زمان "نرومن " کمیته رواني نام نهاده شد ودر سال 1953 کمیته مذکور به صورت دائمی به کار خود ادامه داد و درجنگ بین دوکره بخش عمده ای از فعالیت های آمریکا بر روی تهدید نرم و عملیات رواني متمرکز شد .

* حوزه فعالیت های آمریکا به عنوان نوک پیکان تهدید نرم بر علیه انقلاب اسلامي

صالحی: پس از جنگ جهانی دوم و در تمام طول دوران جنگ سرد، محققان و پژوهشگران آمریکایی با توجه به ضعف فرهنگی آمریکا وعدم مقبولیت آن درجهان،به ضرورت ارتباط با مردم دیگرکشورها وحلب حمایت آنهابه منظور حفظ امنیت خود پی بردند و لذا تلاش نمودند با انجام اقداماتی از قبیل تأسیس سازمان سیا، رادیو صدای امریکا، تأسیس کتابخانه های عظیم امریکا و برگزاری سمینارها و... نسبت به جذابیت بخشیدن به فرهنگ خود اقدام نمایند. در راستای تحقق هدف مذکور شرکت های بزرگ امریکایی و مدیران اجرایی آن تلاش مي کردند تا علاوه بر فروش محصولات خود، فرهنگ و ارزش های امریکایی را به سایر نقاط جهان عرضه کنند. اقدام آمریکا در این خصوص حتی در غرب نیز با واکنش های مختلفی رو به رو شد. در اواسط دهه 90 میلادی، 61 درصد از فرانسوي ها، 45 درصد از آلمانی ها و 32 درصد از ایتالیایی ها رویکرد امریکا رابه عنوان يك خطر برای فرهنگ خود قلمداد مي نمودند.چنین واکنش هایی درکشورهای نظیراسپانیا، فرانسه، آلمان، اتحادیه اروپا،کانادا وایتالیا نیز به چشم مي خورد.در خاورمیانه نیز این رویکرد آمریکا با واکنش های منفي رویه رو شد. راه اندازی تلویزیون هاو شبکه های ماهواره ای متعدد نیز بیانگر واکنش این کشورها به رویکرد آمریکا است.

جمالی : در مالزی مي توان نمونه ای از واکنش کشورهای مسلمان نسبت به تهدید نرم آمریکا را مشاهده کرد.در این کشور "ماهاتیر محمد " تلویزیون های کابلی را طراحی کرده و تصاویر ماهواره ای ارسالی از سوي کشورهای غربی را پلایش و پاکسازی مي کند واز طریق شبکه بزرگ تلویزیون های کابلی که 2/5 میلیون مشترک دارد با ده دقیقه تأخیر پخش مي کند.

نظرسنجي مؤسسه گالوپ از10000 نفر مردم 9 کشور مسلمان در خاورمیانه نشان داده که به طور متوسط، بیش از نیمی از پاسخ دهندگان نسبت به امریکا نظر مخالف داشته اند.نظرسنجي مشابه مؤسسه ای دیگر نیزنتایج مشابهی را نشان داده و این امرگویای این واقعیت است که هر روز بیش از پیش از پذیرش جهانی ارزش های امریکا به مرور زمان کاسته مي شود.

بدیهی است عنصر فرهنگ اولین نقطه تهاجم در حوزه تهدید نرم است ، آیا توجه انقلاب اسلامي به عنصر فرهنگ را مي توان به نوعي تهدید نرم انقلاب اسلامي بر

علیه سلطه آمریکا دانست واصولاً آیا مي توان به نوعي وقوع انقلاب های مخملي در برخی کشورها پس از پیروزي انقلاب اسلامي را بهره گیری از تجربه انقلاب

اسلامي قلمداد نمود؟

شیر محمدی : غرب از تجربه شیعه در پیروزي انقلاب اسلامي استفاده کرد . اولین بارپس از انقلاب اسلامي در تحلیل انقلاب ها توجه به مقوله فرهنگ بسیار پررنگ شد. ذکر این نکته لازم است که در تحلیل انقلاب ها تا قبل از پیروزي انقلاب اسلامي، تضاد بین طبقات مختلف اجتماعي را عامل انقلاب قلمداد مي نمودندکه این تحلیل ناشی از کنش و واکنش های مادي و رویکرد مادي گرایانه بود.

بعد از انقلاب اسلامي مبنای تحلیل انقلاب ها عوض شد. بررسی آثار مکتوب موجود در خصوص تحلیل انقلاب ها گویای این واقعیت است که پس از پیروزي انقلاب اسلامي توجه به عنصر فرهنگ در تحلیل انقلاب ها روز به روز پررنگ ترشده و امروزه فرهنگ وبه طبع آن تهدید نرم که درانقلاب های مخملي تجلی یافته است ، مبنای برپائی انقلاب در جهان قرارگرفته است .

با ذکر توضیحات مذکور شاید بتوان این ادعا را مطرح کرد که پدیده انقلاب اسلامي سبب شد جهان غرب روی مقوله فرهنگ در عملیات های نظامي توجه بیشتری کند. شاید بتوان گفت انقلاب های مخملي کپی ناقصي از انقلاب اسلامي است.

* بیان چگونگی تحقق تهدید نرم درکشورها وجوامع مختلف

دعاگو: طراحان و اجرائی فرآیند تهدید نرم درکشورهای هدف نیازمند مدت زمانی است که با آغاز تردید در مبانی و زیرساخت های فکري يك نظام سیاسي آغاز مي گردد و متعاقب آن با ایجاد بحران در ارزش ها و باورهای اساسي جامعه هدف ، بحران در الگوهای رفتاري و پیدایش بحران های سیاسي ، هویت، مقبولیت، مشارکت، نفوذ و

توزیع ادامه می‌یابد. آنچه مسلم است، تغییرات حاصل از تهدید نرم با توجه به ماهیت آن در مواردی سطحی و در مواقعی دیگر عمقی است که مظاهر آن به صورت تدریجی آشکار می‌گردد. این تهدید در عین نابوری، همراه با آرامش و خالی از روش‌های فیزیکی، خشن و خشونت بار است و با استفاده از ابزارهای تبلیغی نظیر مطبوعات، رادیو و تلویزیون، ماهواره، اینترنت، احزاب، گروه‌ها، طیف‌ها، تشکلهای صنفی و اجتماعی و بهره‌گیری از شیوه‌های افشاء، افتخار و در مواردی تهدید انجام می‌پذیرد. برای روشن شدن موضوع می‌توان تهدید نرم را به حرکت مورچه‌ای سیاه در شبی ظلمانی بروی سنگی سیاه تشبیه کرد که مسلم تشخیص آن بسیار مشکل است و نیازمند دقت نظر، هوشیاری و دوراندیشی خردمندانه است.

تا قبل از فروپاشی شوروی تهدید غرب متوجه شوروی بود. اما با پیروزی انقلاب اسلامی و خصوصاً پس از فروپاشی شوروی، نگاه غرب به اسلام و ایران تغییر نمود، دلایل تغییر جهت‌گیری غرب و اتخاذ استراتژی تهدید نرم در قبال انقلاب اسلامی چه بود؟

دکتر جمالی: بعد از فروپاشی شوروی به عنوان یک قطب از دو قطب حاکم برجهان، کم‌کم اسلام به عنوان قطب جدید در تقابل با غرب مطرح شد. در دیدگاه غربی‌ها امروز شرایط به گونه‌ای است که اسلام جای کمونیست را گرفته است. برای اردوگاه غرب تا قبل از پیروزی انقلاب اسلامی کمونیست مسئله بود و مشکل اساسی و تهدید در آن زمان برای آنان کمونیست تلقی می‌شد. ولی امروزه اسلام به عنوان تهدید و خطر اصلی و اساسی در جهان غرب مطرح است و کمونیست به موزه تاریخ پیوسته است.

ذکر یک نکته ضروری است و آن این واقعیت است که در گذشته نه چندان دور، آنچه برای غربی‌ها مهم بود و به عنوان خطر احساس می‌شد، بنیادگرایی اسلامی بود، اما امروزه رشد اسلام غرب را به وحشت انداخته است. در گذشته ما معتقد بودیم که غرب نسبت به رشد اسلام عادی واکنش نشان نمی‌دهد و مخالفت غرب با بنیادگرایی اسلامی است، اما امروزه بررسی‌ها نشان می‌دهد که نگرانی اصلی غرب نسبت به اصل اسلام است. امروزه غرب حتی اسلام حاکم بر کشورهای شبیه مالزی که با اسلام ناب محمدی فاصله زیادی دارند را تحمل نمی‌کند. دیدگاه "هانتینگتون" در این خصوص گویای این واقعیت است. وی در تبیین خطر اسلام می‌گوید: "امروزه بنیادگرایی خطر نیست بلکه رشد اسلام خطری است که ما را تهدید می‌کند."

سامعی: حضرت امام (ره) با اشاره به نوظهوری‌های متعدد غرب و شرق در برابر ایران اسلامی و ساده‌انگاری برخی افراد که روحیه مدارا با غرب را تبلیغ و انقلاب اسلامی را به خشونت طلبی متهم می‌کردند فرمود: "آنان با اصل اسلام مخالفند." و مقام معظم رهبری نیز پس از طرح موضوعاتی نظیر تهاجم فرهنگی، شیخون فرهنگی، غارت فرهنگی و ضرورت پرداختن به موضوع مهندسی فرهنگی، نهضت نرم‌افزاری و تولید علم به موضوع ناتوی فرهنگی اشاره و تقابل تمام‌عیار غرب با اسلام را تبیین نموده‌اند.

آمریکا از چه شیوه، ابزار و روش‌هایی برای اجرای تهدید نرم بر علیه ایران استفاده می‌نماید؟

دکتر جمالی: در خصوص شیوه‌های به کارگیری قدرت نرم بر علیه ایران اسلامی، طراحان و طرفداران تهدید نرم شیوه‌های اعتراض، اغوای، عدم همکاری و مداخله مسالمت‌آمیز را مد نظر قرار داده‌اند. اقداماتی از قبیل عدم همکاری در رویدادهای اجتماعی، عدم واکنش به رخدادها، بی‌توجهی به آداب، رسوم و سنن، کناره‌گیری از تشکیلات اجتماعی، عدم مشارکت فعال در امور اقتصادی، عدم همکاری شهروندان با دولت و مداخله سیاسی تفرقه افکن از جمله محورهای مد نظر آنان در روند تحقق تهدید نرم می‌باشد.

آمریکا در اجرای این روش‌ها از ابزارهایی از قبیل جمع‌آوری اطلاعات، مذاکره و گفت‌وگو، بهره‌برداری از حوزه آموزش، برپایی تظاهرات با رویکرد مسالمت‌آمیز، دامن زدن به اعتراضات غیرخشونت‌آمیز نظیر انتشار بیانیه‌های رسمی در سطح داخل و خارج کشور، حمایت از اپوزیسیون خارجی، حمایت از مهره‌های نشان‌دار و بی‌نشان خود در داخل کشور بهره‌می‌گیرد.

بدیهی است ارتباط‌گیری گسترده‌تر با مخاطبین داخلی، اقدام‌های عمومی نمادین مثل تجمع و گردهمانی به مناسبت‌ها و وبهانه‌های واہی، برگزاری برنامه‌های نمایشی، اجرای برنامه‌های موسیقی به صورت دسته‌جمعی، برگزاری بزرگداشت‌ها حتی برای اموات از جمله مواردی است که در دستور کار آنان قرار دارد.

پس از فروپاشی شوروی وقایعی در کشورهای تازه استقلال یافته بوقوع پیوست که به انقلاب‌های مخملی معروف شد. در این خصوص دو نکته را تبیین شد، نکته اول: آیا آمریکا در صدد تکرار این انقلاب‌ها در کشورهای مسلمان بوده است یا خیر؟ و نکته دوم: آمریکا در این خصوص به چه نتایجی دست یافته است؟ شیرمحمدی: فروپاشی شوروی نقطه عطفی برای آمریکا بوده است. پس از فروپاشی شوروی آمریکایی‌ها در صدد برآمدن اقدامات صورت گرفته در قضیه فروپاشی شوروی را در کشورهای جدا شده از شوروی سابق به اجرا گذارند که در کشورهای گرجستان، صربستان به اجرا گذارده شد. آمریکایی‌ها در صدد تعمیم انقلاب‌های مخملی به آذربایجان و حتی پاکستان هم بودند که به دلایلی موفق نشدند. سه سال قبل خانم "رایس" در مسافرت به پاکستان صریحاً به مشرف گفت: "شما باید راه را برای دمکراسی باز کنید." مشرف پاسخ داده بود: "جامعه ما جامعه رشد یافته‌ای نیست. باید جامعه ما به سطح قابل قبولی از رشد برسد که لاف 15 سال زمان می‌برد." رایس صریحاً به مشرف گفته بود: "شما خودتان از موانع دمکراسی هستید."

پس از این دیدار و مذاکره است که برخی تغییرات اجتماعی، فرهنگی و سیاسی که نوع کوچکتری از انقلاب مخملی را سبب می‌شود در پاکستان دیده می‌شود. ورود "بی نظیر بوتو" به پاکستان بعد از مدت‌ها حضور در خارج از کشور را نیز باید در همین راستا مورد ارزیابی قرار داد و الا آن نیز وادار شدن مشرف به استعفاء واقعیتی است در راستای رخ دادن نمونه کوچکی از انقلاب‌های مخملی در پاکستان که باید مورد توجه قرار گیرد.

اما ذکر این نکته لازم است که تهدید نرم آمریکا در ایران، لبنان، عراق و افغانستان موثر واقع نشد که وضعیت فعلی آمریکا در عراق، افغانستان و قدرت روزافزون ایران در سطح منطقه و جهان گویای این واقعیت است.

روند رویایی ایران و آمریکا که منجر به اتخاذ استراتژی تهدید نرم از سوی آمریکا بر علیه ایران گردید.

متفکر: با پیروزی انقلاب اسلامی و خروج ایران از سلطه استبداد جهانی، منافع آمریکا در منطقه به خطر افتاد. این پیروزی امیدآفرین و رهائی بخش بخش تضاد بین ایران و آمریکا را موجب گردید و تداوم تضادهای سیاسی ایران و آمریکا در دوران بعد از انقلاب اسلامی، موجب وحشت مقامات آمریکایی در خصوص تغییر فضای ژئوپلیتیکی خاورمیانه به ضرر آمریکا گردید. پس از پیروزی انقلاب اسلامی تهدیدات آمریکا بر علیه ایران آغاز و روز به روز شدت گرفت. در اولین مرحله، تهدیدات آمریکا ماهیت اجتماعی داشت و سپس تهدیدات آمریکا ماهیت سیاسی پیدا نمود. در سال‌های بعد تهدیداتی شبیه طراحی کودتای نوزده، حمایت از گروه‌های مسلح در حوزه‌های پیرامونی جغرافیای سیاسی ایران و در نهایت سازماندهی کشورهای عرب محافظه‌کار در حمایت از عراق برای تهاجم نظامی به ایران را باید در زمره تهدیدات امنیتی آمریکا علیه ایران تلقی نمود. عراق با چراغ سبزی آمریکا و شوروی به ایران تجاوز نمود که در این مقطع تمامیت امنیتی ملی ایران با جنگ گره می‌خورد و مورد تهدید قرار می‌گیرد. تعارضات ایدئولوژیک با شرق و حمایت‌های شوروی از عراق و شکست‌های مداوم آمریکا در ایجاد حکومت‌های متمایل به غرب در ایران موجب شد مقابله با انقلاب اسلامی بعنوان نقطه و فصل مشترک منافع دو ابرقدرت مطرح گردد و نظام جمهوری اسلامی در تمامی متغیرها مورد تهدید جدی قرار گیرد. بعد از فروپاشی نظام دو قطبی

در جهان ، امریکا به عنوان يك قطب برتر در جهان مطرح گردید و تهاجمات خود بر علیه ایران را در حوزه های نظامی ، سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی شدت بخشید. به دلیل بی اثر بودن تهدیدات مذکور و به موازات محدودیت های سیاسی - امنیتی، شکل جدیدی از تهدیدات موسوم به تهدیدات نرم در قالب جنگ روانی، تخریب افکار عمومی از سوی آمریکا بر علیه ایران به اجرا گذارده شد

دعاگو : نگاهی به سیر تهدیدات آمریکا بر علیه ایران بیانگر این واقعیت است که آمریکا از بدو پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون درصدد بوده است تا از طریق بکار گیری همه شیوه های ممکن اعم از ابزارهای نظامی، اقدامات امنیتی، ترور ، خرابکاری ، دامن زدن به مسئله قومیت ها ، نفوذ در ارکان نظام ، بهره گیری از قدرت نرم، دیپلماسی عمومی، ایجاد محدودیت های بین المللی و حتی تحریم های اقتصادی رژیم ایران را تغییر داده و یا با خود همراه نماید. نگاهی به حوادث سالهای گذشته بیانگر این واقعیت انکارناپذیر است .

نکته ای که ذکر آن ضروری است و منجر به تغییر رویه آمریکا در برخورد با انقلاب اسلامی شده ، این واقعیت است که امروزه ایران اسلامی از توانمندی های قابل قبولی در حوزه های مختلف نظامی ، سیاسی ، اقتصادی و فرهنگی برخوردار است. بدیهی است اعمال قدرت سخت بر علیه چنین کشوری هزینه های فراوانی برای آمریکا به دنبال خواهد داشت، بنابراین آمریکا برای رسیدن به اهداف خود در مقابله با ایران، استفاده از قدرت نرم را که شامل بکارگیری دیپلماسی تهدید و فریب ، جنگ روانی ، تهاجم فرهنگی و اعمال فشار از طریق سازمان های بین المللی، بهره گیری از حوزه رسانه اعم از شبکه های تلویزیونی و اینترنت و استفاده از بازیگران غیردولتی که در پوشش برخی بنیادهای آموزشی و تحقیقاتی شکل گرفته اند را در دستور کار خود قرار داده است و این رویکرد را به عنوان استراتژی اصلی در مقابله با ایران اسلامی انتخاب نموده است.

موضوع دیگری که لازم است به آن اشاره شود ، پیوند بین امام و امت در نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و فرهنگ شهادت طلبی است که آمریکا را وادار به تغییر رویکرد خود با ایران نموده است.

یکی از ابزارهایی که دشمن در راستای تحقق تهدید نرم از آن بهره می گیرد ، تشکل های مردم نهاد می باشد که رد پای این تشکل ها در انقلاب های موسوم به انقلاب های مخملی به وضوح مشاهده می گردد ، روش تاثیر گذاری این تشکل ها در روند تهدیدات نرم چیست؟

صالحی : استیکار برای تحقق اهداف خود در حوزه تهدید نرم از ابزارهای بسیاری استفاده می نماید که یکی از این ابزارها تشکل های غیردولتی یا سازمان های مردم نهاد(NGO) است که دشمنان در روند اجرایی نمودن تهدید نرم از آن بهره برداری می کنند. این تشکل ها بنا برآنچه که در قانون ذکر شده نباید سیاسی باشند، اما عموماً با هدف سیاسی تشکیل می گردند و با نفوذ در بدنه و ساختار فرهنگی و سیاسی کشور به دنبال عملی کردن برنامه های از پیش تعیین شده در کشور برمی آیند. تشکل های مذکور تلاش خود را به سیاسی کردن همه مقولات میزول می دارند و این دقیقاً همان اتفاقی بود که در دوران اصلاحات وقوع پیوست و با شعار توسعه سیاسی آقای خاتمی در جامعه مطرح شد .

در خصوص تشکل های غیر دولتی ، باید این نکته را اضافه نمایم که طی سال های گذشته ما شاهد بودیم که حدود 12 هزار تشکل غیر دولتی در کشور تشکیل گردیده است. برخی از این تشکل ها آشکارا به دنبال اهدافی خاص بوده و تقابل با نظام را دستور کار خود قرار داده اند. نگاهی به مجموعه فعالیت های این تشکل ها این واقعیت را روشن می کند که کارکرد سیاسی و جهت گیری در جهت اهداف مد نظر دشمنان مورد توجه برخی از آنان بوده است. برخی از این تشکل ها اهدافی همسو با دشمنان نظام داشته و از سوی بنیادهایی که انقلاب های مخملی و نارنجی را در سال های اخیر در کشورهای منطقه رقم زده اند، حمایت مالی و معنوی می شوند که اسناد و مدارک بسیاری در خصوص کمک های مالی بنیادهای مذکور به این تشکل ها در موارد متعدد منتشر گردیده است .

روش بهره گیری آمریکا از سازمان های غیر دولتی با هدف عملی نمودن تهدید نرم را تشریح نمایند .

شیر محمدی : به منظور تحقق تهدید نرم و وقوع انقلاب های مخملی در کشور هدف، آمیکائیا در ابتدا نوعی هسته های اجتماعی را در قالب " NGO" ها، در حوزه های مختلف ایجاد و به هم مرتبط می کنند. ارائه آموزش های مورد نیاز در راستای تحقق تهدید نرم از سوی آمریکا مد نظر قرار می گیرد و آن را در دستور کار قرار می دهد.

با تشکیل " NGO" ها، ارائه آموزش های مورد نیاز و فعال نمودن در حوزه کاری مربوط به خود ، با توجه به توقعی که سازمان ها و بنیادهای حامی از این تشکل ها دارند و با توجه به خط دهی و هدایت آشکار و پنهان آنان از سوی طراحان تهدید نرم تقابلی بین تشکل ها و نظام حاکم به مرور زمان بروز می کند. خط دهی نامحسوس و سازماندهی شده از سوی حامیان، این تشکل ها را به سوی تقابل با دولت هدایت می نماید و مخالفت های آنان با دولت به بهانه های مختلف و متفاوت و در مواردی غیر منطقی شکل می گیرد. بدیهی است کوچکترین بهانه امکان متهم کردن دولت به عدم همکاری، کم کاری و یا عدم حمایت کامل و قاطع از " NGO" ها را فراهم می آورد و آنان را که به صورت شبکه ای به مرتبط شده اند، به سمت نافرمانی مدنی و وقوع انقلاب های مخملی سوق می دهند.

نقش رسانه ها در روند تحقق سناریو طراحی شده برای اجرای تهدید نرم در یک کشور با توجه به اینکه از جایگاه ویژه ای برخوردارند چیست؟

شیر محمدی : رسانه عنصر اصلی و اساسی استیکار در حوزه تهدید نرم است که استیکار جهانی در رأس آن آمریکا قرار دارد برای تحقق تهدید نرم در کشور هدف اقدام به ایجاد و بکارگیری مجموعه ای از رسانه ها را می نماید. با بررسی های به عمل آمده در چهار سال قبل 20 مؤسسه رسانه ای در کشور آذربایجان فعالیت داشتند که از طریق يك بنیاد وابسته به غرب خط دهی می شدند. در همان مقطع در روسیه بنیاد مذکور جزء 10 مؤسسه محبوبی بود که در کارهای خیریه و عام المنفعه مشارکت داشت.

نگاهی به اخبار رسانه ای در آن زمان گویای این نکته است که هر وقت رئیس جمهور وقت آذربایجان آقای الهام علی اف بنای گسترش ارتباط با ایران را داشت و یا تحرکی در روابط آذربایجان و ایران مشاهده می شد، رسانه های آن کشور بر علیه الهام علی اف موضع می گرفتند. هماهنگی و همراهی رسانه های آن کشور در يك مقطع خاص بر علیه ایران و الهام علی اف بیانگر این بود که از يك ستاد فرماندهی دستور می گرفتند.

این روند در گرجستان و در گذشته نه چندان دور در شیلی و نسل اول ساندینیست ها قابل رویت بود. در يك نگاه کلی باید اذعان نمود که اجرای تهدید نرم بدون ابزار رسانه بی معنی است و وسیل دلارهایی که آمریکا در این خصوص خرج می نماید و برخی از رسانه های ایران هم از آن بی نصیب نبوده اند بیانگر این واقعیت است.

يك بخش از تهدید نرم ، اشاعه فساد و فحشاء و بروز ناهنجاری های اخلاقی در جامعه هدف است . بهره گیری غیر اخلاقی از ابزار رسانه در فرآیند تحقق تهدید نرم چیست و این چه تاثیری در امنیت ملی کشورهای هدف دارد ؟

دکتر متفکر : طی بررسی هایی که در سال 78 بر روی سایت های اینترنتی قابل دریافت در ایران انجام دادیم ، این موضوع به اثبات رسید که 4 میلیون سایت مروج فساد در آمریکا و اروپا طراحی شده بود که فقط در کشورهای جهان سوم قابل دریافت بود. در حال حاضر حدود 900 شبکه شبانه روز فساد و فرهنگ منحط غربی را ترویج

می کنند. این نکته گویای این واقعیت است که جهان استکبار به سرگردگی آمریکا در جهت تحقق تهدیدات نرم از ابزار رسانه بهره می گیرد. آنچه مسلم است این واقعیت است که اقداماتی از قبیل طراحی و به نمایش گذاردن چنین سایت هایی تأثیرات مخربی در امنیت اجتماعی کشورهای هدف بر جای خواهد گذاشت. خدشه وارد شدن به امنیت اجتماعی یک کشور زمینه را برای بروز نافرمانی ها، ایجاد درگیری و آشوب فراهم می آورد و بستر مناسب برای اجرای سناریوی از پیش تعیین شده انقلاب های مخملی را بوجود می آورد.

نقش و تأثیر رسانه ها در اجرای تهدید نرم قابل انکار نیست. نگاهی اجمالی به فضای رسانه ای این واقعیت را گوشزد می کند که دشمن سرمایه گذاری زیادی در این خصوص انجام داده است، سرمایه گذاری استکبار در حوزه رسانه در جهت تقابل با ایران اسلامی را به صورت اجمال تشریح نمائید.

صالحی: در حال حاضر در راستای تحقق تهدید نرم، آمریکا و برخی کشورهای اروپایی اقدام به سرمایه گذاری قابل توجه ای در شبکه های ماهواره ای و رادیوهای فارسی زبان به عنوان یکی از ابزارهای مهم برای رسیدن به اهداف خود نموده اند. تعداد ماهواره های موجود در فضا که فعالیت های نظامی، علمی، خصوصی، ارتباطی، ناوبری و اکتشافی را دنبال می کنند، هم اکنون بالغ بر 359 دستگاه می باشد.

در حال حاضر امکان دریافت 6 هزار شبکه ماهواره ای در ایران وجود دارد که علاوه بر اینها حدود 9 هزار شبکه نیز به صورت کارتی قابل دریافت است. 35 شبکه فارسی زبان به طور مستمر و 24 ساعته علیه نظام اسلامی فعالیت می کنند که برخی از این شبکه ها متعلق به صهیونیست ها بوده و رسماً از سوی این رژیم پشتیبانی می شوند. این شبکه ها دارای بودجه مشخصی در کنگره آمریکا هستند و غیر از آمریکا کشور هلند نیز در پشتیبانی از شبکه های مذکور بسیار فعال است.

بدیهی است حضور پر تعداد رسانه های خارجی با هدف اجرایی نمودن تهدید نرم موجبات آسیب پذیری ما را فراهم می آورد که ضرورت تلاش مضاعف در این حوزه را گوشزد می کند.

برخورد اصلاح طلبان با مقوله تهدید نرم را چگونه ارزیابی می کنید.

دعاگو: موفقیت تهدید نرم بدون بهره گیری از ابزارهای مورد نیاز که از جامعه هدف به خدمت گرفته می شود تقریباً امری ناممکن است. علاوه بر ابزارهایی که از سوی استکبار در روند تحقق تهدید نرم مورد استفاده قرار می گیرد، لازم است به موضوع مهم "پی اعتقاد نمودن مردم به اندیشه های دینی" در روند تهدید نرم اشاره کرد که این

این

رخداد در دوران اصلاحات دردستور کار آنان قرار گرفته بود و بدان می پرداختند. در زمان دولت اصلاحات فضا به گونه ای رقم زده شد که جامعه از ارشادهای روحانیت بی نصیب ماند و تلاشی آشکار در دور کردن مردم از روحانیت به چشم می خورد. میمون خطاب کردن مردم توسط عضو ارشد سازمان مجاهدین انقلاب، دفاع صریح خاتمی از سکولاریسم در گردهمایی انمه جمعه، مواضع و قطعنامه کنگره سوم حزب مشارکت در تبیین جدائی دین از سیاست و نیز مواضع سازمان مجاهدین انقلاب، نهضت آزادی و جبهه ملی گویای این واقعیت است که جدائی دین از سیاست را تبلیغ و برآن پافشاری می کردند.

در آن 8 سال تلاش هایی در درون حکومت صورت گرفت تا افکار جامعه به سمت سکولاریسم برود، در دانشگاه ها با شعار اصلاحات به خدا و پیغمبر و امام زمان اهانت می شد، ولی آقایان به جای آنکه درد نجات دین را داشته باشند، درد نجات شخص توهین کننده به دین را داشتند. در سال های حکومت مدعیان اصلاح طلبی تلاش های بسیاری برای دین ستیزی در جامعه ما صورت گرفت که مناسب ترین بستر را برای تحقق تهدید نرم فراهم می آورد. نفوذ منافقین و جاسوس ها در دستگاه های حکومتی در دوران اصلاحات مشهود و بی نیاز از توضیح و استدلال است.

بررسی فضای رسانه ای کشور در سال های مدیریت مهاجرانی بر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گویای این واقعیت است که خیلی از اقدامات جریان مذکور در راستای تحقق تهدید نرم بود.

صالحی: نیم نگاهی به نقش، عملکرد و اقدامات روزنامه هایی که در آن سال ها یک شبه خلق می شدند و به روزنامه های زنجیره ای موسوم شده بودند، گویای هماهنگی اقدامات آنان در خصوص برنامه های در دستور اجرا بود. رویکرد روزنامه های مذکور، مفاهیم و ادبیاتی که بر آن تأکید داشتند، بیانگر تلاش در جهت تحقق تهدید نرم و وقوع انقلاب مخملی در کشور بود. در همان دوران برخی از نشریات که به دلایل تخلف مبین و آشکارا حکم قوه قضائیه تعطیل می شدند، به فاصله چند روز تیم نشریه متخلف، انتشار نشریه ای دیگر را در دستور کار قرار می داد و به تهاجمات خود بر علیه ارزش ها، هنجارها، آرمان های انقلاب و اسلام ادامه می دادند. فرمایش رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت الله خامنه ای "حفظه الله تعالی" در آن دوران مبنی بر اینکه برخی از نشریات پایگاه دشمن هستند، عمق نفوذ استکبار در حوزه رسانه ای ما را با هدف عملی ساختن تهدید نرم آشکار می کند. توقیف، دستگیری و محاکمه برخی از مسئولان نشریات مذکور و اعترافات آنان به هماهنگی با استکبار در جهت تحقق تهدید نرم زوایای پنهان توطئه شوم آنان را روشن نمود. نکته قابل تاسف این که جریانی در دولت وقت این روند را اجراء می نمود و برخی از همراهان انقلاب و امام (ره) با مجریان تهدید نرم همراه شده بودند.

آقای شیرمحمدی، جناب عالی در سخنان خود انقلاب های مخملی را که ناقصی از انقلاب اسلامی قلمداد نمودید و آنچه مسلم است نگرش شما باید به موضوع استفاده حضرت امام (ره) به عنصر رسانه در به پیروزی رساندن انقلاب اسلامی باشد. در این خصوص توضیحات خود را ارائه نمائید.

شیر محمدی: بررسی اقدامات و عملکرد حضرت امام (ره) در دوران مبارزه این نکته را به ذهن متبادر می کند که انقلاب های مخملی که ناقصی از انقلاب اسلامی است. در خصوص تبیین این موضوع باید گفت: در دوران انقلاب حضرت امام (ره) شبکه ای متشکل از نمایندگان و معتمدان و مریدان خود در سراسر کشور و حتی خارج از کشور ایجاد کرده بود و این شبکه کمک شایانی به گسترش و پیروزی انقلاب نمود. حضرت امام (ره) در سال 58 خاطره ای را نقل می کنند که گویای توجه ایشان به بهره گیری از قدرت نرم در اداره انقلاب است. ایشان می فرمایند: "در سال 57 فردی که از ایران به خدمت ایشان رسید و اظهار داشت که در فلان روستا مردم پس از نماز به همراه روحانی مسجد بر علیه حکومت شعار می دهند واز استقلال، آزادی و حکومت اسلامی سخن می گویند و من در این زمان احساس کردم که حالا زمان انقلاب است.

"الوین تافلر" نویسنده کتاب موج سوم نیز به این واقعیت اشاره می کند و می گوید: امام (ره) از رسانه های سه موج، تلویزیون را تحریم کرد اما پیام های او از طریق چهره به چهره، رادیو، اعلامیه، نوار کاست به همه مردم در سراسر کشور می رسید، مردم به پیام امام (ره) لبیک گفتند و انقلاب کردند. ایشان دلیل پیروزی انقلاب اسلامی را تفوق رسانه ای حضرت امام (ره) بر طاغوت قلمداد می کنند که درست هم هست. در خصوص این نکته که غرب، بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، انقلاب های مخملی را از انقلاب اسلامی کپی کردند، بدان معنا است که آنها هم در ابتدا، شبکه هایی از هسته های اجتماعی ایجاد می کردند، مفاهیمی از قبیل آزادی، دموکراسی، حقوق بشر را طرح و تبلیغ می نمودند، دولت های هدف را به عنوان ناقض مفاهیم مذکور متهم می کردند. در این رخ دادها افرادی که دلشان برای مقوله هایی نظیر آزادی، دموکراسی به شیوه غربی می تپد در یک مقطع معینی با بهره گیری از شبکه اجتماعی منسجمی که بر علیه حکومت حاکم ساماندهی کرده اند حکومت وقت را با کمترین خونریزی جابجا می کنند. این مدل انقلاب ها در جوامع شیعی به دلیل پیوند بین ولایت و امت موفق نبود.

تحقق اهداف مد نظر در تهديد نرم که مي تواند وقوع انقلاب هاي مخملي درکشور هدف را به دنيا داشته باشد ، نیازمند بستر مناسب است . از چه مواردی می توان به عنوان بسترهای تحقق تهديد نرم و انقلاب هاي مخملي نام برد .

دکتر جمالي : آمریکا به منظور عملي نمودن تهديد نرم بر علیه کشورهای هدف و برپايي انقلاب هاي مخملي توجه خود را بر دو نکته مهم میندول داشته است. نکته اول عدم کارآمدی و نکته دوم عدم مشروعیت است که با اندکی دقت نظر عناصر اصلي سياست براندازي آمریکا در قبال جمهوري اسلامي ايران نیز در همین چارچوب قابل رويت است . با توجه به مطلب بیان شده باید اذعان داشت که مهم ترین بستر و زمینه ای که وقوع انقلاب مخملي دریک کشور را فراهم می نماید، موضوع ناکارآمدی است.

دلیل اصلي انقلاب هاي مخملي برمي گردد به ناکارآمدی کشورها، که کشورهای بلوک شرق از آن جمله هستند. درتبیین موضوع باید اظهار داشت مردم بلوک شرق وقتي وضع زندگي خودشان را با زندگي مردم ديگر ممالک مقایسه می کنند، اولین اقدام آنان این است که سعی کنند خود را از لحاظ سطح زندگي به يك وضع مطلوب برسانند که لازمه آن وارد کردن تکنولوژی است. با تکنولوژی فرهنگ کشور صاحب تکنولوژی هم می آید. مثال معروفی است که می گویند: " وقتي مک دونالد به کشوري می رود فرهنگ مک دونالد را هم با خود به آن کشور می برد. " آنچه مسلم است این فرهنگ وارداتی تعلق خاطری به فرهنگ مردم آن کشور ندارد . نکته دیگری که نباید آن را فراموش کرد ، این واقعیت است که کشورهایی که مورد توجه غرب برای وقوع انقلاب مخملي قرار می گیرند با رندي که قبلا تبیین گردید و بر مبنای آموزه هاي القائي از سوي استکبار در جریان اجرائي شدن تهديد نرم که ازطریق مختلف درذهن و اندیشه آنان رسوخ نموده و تثبیت شده، دلیل عقب ماندگي خود را فقدان دموکراسي تلقی می کنند. تلاش آنان جهت رفع محرومیت ها و برقراري دموکراسي و گسترش روند دموکراسي خواهی موجب فروپاشي کشورهای مدنظر با روش انقلاب مخملي می گردد که نمونه هاي روشن آن گرجستان و دیگر کشورهای استقلال یافته از شوروي سابق است .